

Polska Sztuka Ludowa

KONTEKSTY

◆ ETNOLOGIA ◆ ETNOGRAFIA ◆ ANTROPOLOGIA KULTURY
LITERATUROZNAWSTWO ◆ FILOZOFIA ◆ HISTORIA ◆ JĘZYKOZNAWSTWO
SZTUKA ◆ NAUKI O SZTUCE ◆ SZTUKA WIZUALNA I PERFORMATYWNA

2023 rok LXXVII nr 3 (342). Indeks 369403. ISSN 1230–6142. Cena 25 zł. VAT 8%
INSTYTUT SZTUKI POLSKIEJ AKADEMII NAUK, STOWARZYSZENIE LIBER PRO ARTE

S P I S T R E Ś C I

Pejzaże włoskie. Dekonstrukcje

DARIUSZ CZAJA *Znasz-li ten kraj? Składanie Włoch na nowo* 5

Przed podróżą

MAGDALENA BARBARUK, DARIUSZ CZAJA *Podróż włoska, dzisiaj* 7

Stare topografie, nowe konteksty

GUIDO CERONETTI *Podróż do Włoch, przeł. Małgorzata Ślarzyńska* 17

MATEUSZ SALWA *Rzymski antykrajobraz* 24

MARCIN TRZĘSIOK *Muzyczna wizja Wiecznego Miasta.*
Tryptyk rzymski Ottorina Respighiego 35

MALGORZATA ŚLARZYŃSKA *Florencja Manganellego. Geometria i sen* 40

KLEMENTYNA MICHALSKA *Boloński umarell. Kilka scen z życia miasta* 49

Zobaczyć Neapol

JOANNA UGNIIEWSKA *Zostawić Neapol, zostać w Neapolu* 54

RAFFAELE LA CAPRIA *Neapol, przeł. Joanna Ugniewska* 55

MAREK ZAGAŃCZYK *Pisarz morza* 70

ŁUKASZ STYPUŁA *Lacryma Christi / Sangue di Giuda.*
Kilka uwag enologicznych 73

DAWID SZKOŁA *Ecce homo. Diego Maradona*
– grzesznik w świętym mieście albo na odwrót 83

Jeszcze inna Wenecja

GERARDO TOCCHINI *Wenecja ezoteryczna i tajemnicza.*
Tło historyczne, „czarne legendy” i źródła dokumentalne
(XVI–XIX wiek), przeł. Joanna Malawska 91

ANDREAS MAHLER *Pisząc Wenecję. Znaczenie paradoksalne jako cecha konotacyjna,*
przeł. Aleksandra Sołtysik 100

FRANCESCO CATALUCCIO *Wenecja widziana inaczej* 112

Sycylijskie zwierciadła

VINCENZO CONSOLO *Ludzie i krainy siarki, przeł. Zuzanna Krasnopolska* 117

MATTEO COLLURA	<i>Cagliostro – doskonały przykład „absolutnego fałszu”,</i> przeł. Anna Dudzińska-Facca	128
ŁUKASZ SOCHACKI	<i>Trinakria. Równania sycylijskie</i>	134
Przecięcia, skrzyżowania		
ALESSANDRO LEOGRANDE	<i>Granica</i> , przeł. Zuzanna Krasnopolska	141
PIOTR BROZEK	<i>Rok 1973, czyli zamek krzyżujących się losów</i>	144
DARIUSZ CZAJA	<i>Isola del Giglio. Pejzaż z katastrofą w tle</i>	147
Obrazy w ruchu		
JOANNA PIEŃKOSZ	<i>Primavera i Narodziny Wenus.</i> <i>Reprezentacje, reinterpretacje</i>	155
PAWEŁ DRABARCZYK VEL GRABARCZYK	<i>Jeśli italską nocą podróżny</i>	167
JOHN MADGE	<i>Sabbioneta. Miasto ukryte</i> , przeł. Dariusz Czaja	175
ALEKSANDRA SOŁTYSIK	<i>Niewłoskie pejzaże Włoch.</i> <i>O spojrzeniu Luigiego Ghirriego</i>	181
Świętowanie (po włosku)		
FURIO JESI	<i>O poznawalności święta</i> , przeł. Klementyna Michalska	187
ANNA PLATER-ZYBERK	<i>Festa Eterna</i>	204
LIA GIANCRISTOFARO	<i>Katolicki rytuał węży w środkowych Włoszech: tradycja jako siła</i> <i>ekologiczna i dynamiczna</i> , przeł. Małgorzata Sadowska	212
DANIEL ZAREWICZ	<i>Wielki Piątek w Agrygencie. Wstęp do badań</i> <i>nad wrażliwością religijną mieszkańców Sycylii</i>	223
Dzienniki, notatniki, blogi		
MAREK ZAGAŃCZYK	<i>Dziennik sycylijski</i>	230
KINGA ŁOZIŃSKA	<i>Rozbić nieprzejrzystość świata</i>	235
MAŁGORZATA ROESKE	<i>Stopklatki z Apulii</i>	239
KRZYSZTOF BEDNARSKI	<i>Z archiwum artysty (13): Roma mia</i>	242
MARIA ANNA POTOCKA	<i>Każdy człowiek po części jest Włochem</i>	248
Jeszcze o Wdzięczności		
KATE EDGAR, BILL HAYES	<i>Wstęp do Wdzięczności Olivera Sacksa,</i> przeł. Małgorzata Sady	251
OLIVER SACKS	<i>Wdzięczność</i> , przeł. Małgorzata Sady	252
JAN ZIELŃSKI	<i>Dziennik Spod powiek (II)</i>	254
ROBERT ZYDEL, ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ	<i>Muzeum Etnograficzne w Kontekstach</i> – Jan Goślicki (Spotkanie I)	265
ROBERT ZYDEL, ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ, PAWEŁ BEM, ANNEMARIE FRASCOLI, LENA BEM, PIOTR KŁOCZOWSKI, PIOTR MITZNER	<i>Muzeum Etnograficzne w Kontekstach (spotkanie)</i>	266
LOTHAR QUINKENSTEIN	<i>Rozproszone iskry, literatura a pamięć oraz kilka słów</i> <i>o rowerze jako narzędziu w procesie tikkun olam</i>	279
LOTHAR QUINKENSTEIN	<i>Iskry</i>	281
TOMASZ RÓZYCKI	<i>O Iskrach Lothara Quinkensteina</i>	295
MAJA DOBIASZ-KRYSIAK	<i>Wydeptywanie geografii działania.</i> <i>O praktykach badawczych Interdyscyplinarnej</i> <i>Placówki Twórczo-Badawczej „Pracownia”</i>	300
Noty o autorach		314
Summaries		319
Contents		325

Bagni di Lucca. Fot. D. Czaja.

Capri. Fot. D. Czaja.